

NÁVRH INAUGURAČNEJ KOMISIE

V zmysle § 76 ods. 1, 4, a 6 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle § 5 ods. 11 vyhlášky č. 246/2019 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor a podľa Zásad habilitačného konania a inauguračného konania na Prešovskej univerzite v Prešove.

Uchádzačka: **doc. PhDr. Gabriela Mikulášková, PhD., univer. prof.**

Odbor habilitačného konania a inauguračného konania: **všeobecná a experimentálna psychológia**

1. Zoznam členov inauguračnej komisie a oponentov

Predseda:

prof. Mgr. Peter Babinčák, PhD., pôsobí v odbore psychológia

Pracovisko: Prešovská univerzita v Prešove, Filozofická fakulta

Členovia:

prof. PhDr. Ivo Čermák, CSc., pôsobí v odbore psychológia

Pracovisko: Akadémie vied Českej republiky, Psychologický ústav AV ČR, v. v. i.

prof. PhDr. Viera Bačová, DrSc., pôsobí v odbore psychológia

Pracovisko: Slovenská akadémia vied, Centrum spoločenských a psychologických vied SAV, v. v. i.

prof. Mgr. Andrea Madarasová Gecková, PhD., pôsobí v odbore psychológia

Pracovisko: Univerzita Komenského v Bratislave, Fakulta sociálnych a ekonomických vied

Oponenti:

prof. PhDr. Jozef Džuka, CSc., pôsobí v odbore psychológia

Pracovisko: Prešovská univerzita v Prešove, Filozofická fakulta

prof. PhDr. Margita Mesárošová, CSc., pôsobí v odbore psychológia

Pracovisko: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Filozofická fakulta

Mgr. Denisa Fedáková, PhD., pôsobí v odbore psychológia

Pracovisko: Slovenská akadémia vied, Centrum spoločenských a psychologických vied SAV, v. v. i.

2. Vyhodnotenie plnenia kritérií uchádzačky

Pedagogická činnosť uchádzačky

Doc. PhDr. Gabriela Mikulášková, PhD., univer. prof. pôsobí na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove na Katedre psychológie a neskôr na Inštitúte psychológie ako interná vyučujúca od roku 1999 dodnes, ako docentka od roku 2014 (požadované sú 3 roky od získania titulu docent; plnenie 11 rokov). Zároveň pôsobí na dvoch zahraničných akademických pracoviskách (od roku 2018 pôsobí ako docentka na Akademii Humanitas v Sosnowci (Poľsko) a od roku 2024 na Vysokej škole AMBIS a.s. v Brne (Česká republika)). V rámci svojej pedagogickej praxe zabezpečovala výučbu predmetov v študijných programoch na odbore psychológia na všetkých troch stupňoch:

- Poruchy detského vývinu (prednášky a semináre) Mgr. stupeň
- Relaxačno-imaginatívne metódy v psychológii (prednášky a semináre) Mgr. stupeň
- Teória a prax sociálno-psychologického výcviku (semináre) Bc. stupeň
- Kvalitatívna metodológia: prednášky a semináre Mgr. stupeň

- Základy vývinovej psychológie (prednášky a semináre) Bc. stupeň
- Psychoterapeutické systémy (prednášky a semináre) Mgr. stupeň
- Základy systemickej psychoterapie, (prednášky a semináre) Mgr. stupeň
- Psychodiagnostika detí a mládeže (prednášky a semináre) Mgr. stupeň
- Súčasné smery v psychológii (prednášky a semináre) Mgr. stupeň
- Klinická psychológia detí (prednášky a semináre) Mgr. stupeň
- Základy psychologickéj diagnostiky (semináre) Bc. stupeň
- Základy krízovej intervencie (prednášky a semináre) Bc. stupeň
- Súčasné smery v psychológii - aktuálne paradigmy (prednášky a semináre) PhD stupeň

Taktiež zabezpečovala výučbu predmetu Psychológia osobnosti a psychopatológia osobnosti (prednášky) Bc. Stupeň, na Inštitúte edukológie a sociálnej práce FF PU.

Je autorkou 2 vysokoškolských učebníc a 2 vysokoškolských učebných textov relevantných pre pedagogickú činnosť uchádzačky (Základy kvalitatívneho výskumu a diskurzívnej analýzy, Analýza kazuistík adolescentov z poradenskej praxe, Psychologické aspekty rozhovoru s dieťaťom v kontexte konaní vo veci maloletej osoby, Záverečné práce ako správa o realizovanom kvalitatívnom výskume). V Prehľade doterajšej pedagogickej činnosti a dosiahnutých výsledkov žiadateľka uvádza vedenie 103 záverečných prác (z toho 63 diplomových prác a 40 bakalárskych prác), ukončené vedenie 3 dizertačných prác a v súčasnosti vedie 3 dizertačné práce.

Žiadateľka je zodpovedná za uskutočňovanie študijných programov v odbore psychológia na všetkých troch stupňoch na FF PU, za uskutočňovanie habilitačného a inauguračného konania v odbore Všeobecná a experimentálna psychológia na FF PU, taktiež je členkou programových a odborových komisií na PU.

Komisia konštatuje, že inaugurantka požadované kritériá v oblasti pedagogickej činnosti spĺňa resp. prekračuje.

Vedecko-výskumná, expertízna a publikačná činnosť uchádzačky

Inauguračná komisia preskúmala plnenie kritérií vzťahujúce sa na ukazovatele tvorivej činnosti v podobe vedeckých prác v počte, štruktúre a rozsahu, a tiež preukázanie uznania za vedeckú osobnosť prostredníctvom ohlasov na publikované vedecké práce v požadovanom počte a štruktúre. Zároveň preskúmala ďalšie ukazovatele charakterizujúce expertízu a vedecko-výskumnú činnosť uchádzačky.

Plnenie kritérií je uvedené v nasledovnom prehľade:

Autorstvo vedeckej monografie – požadovaný počet 2 inaugurantka prekračuje

(Plnenie uchádzačkou: 5 (1xAAA, 3x AAB, 1x VI), z toho 3 s autorským podielom > 3AH

Autorstvo vedeckých prác spolu – požadovaný počet 40 inagurantka spĺňa

(Plnenie uchádzačkou: 44 (1xAAA, 3xAAB, 2xABD, 6xADC, 2xADE, 7xADF, 1xADN, 1xAED, 16xAFD, 1xVI, 3xV2, 1xV3))

Autorstvo vedeckých prác registrovaných v databázach CC, WoS alebo SCOPUS – požadovaný počet 6 inagurantka prekračuje

(Plnenie uchádzačkou: 8 (1x SOCIAL PSYCHIATRY AND PSYCHIATRIC EPIDEMIOLOGY (Q1), 1x FRONTIERS IN PSYCHIATRY (Q2), 1x HUMAN AFFAIRS (Q3), 5x CESKOSLOVENSKA PSYCHOLOGIE (Q4))

Ohlasy na vedecké práce spolu – požadovaný počet 75 inaugurantka prekračuje

(Plnenie uchádzačkou: 91)

Ohlasy na vedecké práce indexované vo WoS alebo SCOPUS – požadovaný počet 20 inaugurantka prekračuje viac ako dvojnásobne

(Plnenie uchádzačkou: 47)

Riešenie úspešne ukončeného národného alebo medzinárodného výskumného projektu – požadovaný počet 4 inaugurantka prekračuje dvojnásobne

(Plnenie uchádzačkou: 7 národných a 1 medzinárodný výskumný projekt v pozícii riešiteľky (5x APVV, 2x VEGA, 1x DAPHNE III))

Vedúca riešiteľka úspešne ukončeného národného alebo medzinárodného výskumného projektu - požadovaný počet 2 inaugurantka spĺňa

(Plnenie uchádzačkou: 2 (1x APVV, 1x VEGA))

Aktuálne riešenie výskumného projektu – požadovaný počet 1 inaugurantka prekračuje

(Plnenie uchádzačkou: 2 (1x APVV, 1x VEGA))

Inaugurantka je členkou rôznych akademických organizácií, vedeckých komisií a rád (*Vedecká rada FF PU, Rada pre kvalitu FF PU*), je členkou odborových komisií pre študijné programy 3.stupňa (*Všeobecná psychológia, Sociálna práca na FF PU, Predškolská a elementárna pedagogika a Špeciálna pedagogika na PgF PU*). Do r.2023 bola garantkou a členkou edície Opera Socialia v Edičnej komisii FF PU.

Za dosiahnuté výsledky vo vedecko-výskumnej činnosti bola viackrát ocenená cenou dekana FF PU, ďakovnou listinou dekana FF PU a bronzovou medailou udelenou rektorom PU.

Doc. PhDr. Gabriela Mikulášková, PhD., univer. prof. je žiadanou prednášajúcou na domácich a zahraničných konferenciách, čo dokladuje pozývacími listami z 3 domácich a 1 zahraničnej vedeckej konferencie.

Je pozvanou lektorkou pre Justičnú akadémiu Ministerstva spravodlivosti SR ako expertka na problematiku zvládania záťažových situácií v konaní a rozhodovaní vo veciach maloletých detí pre cieľovú skupinu sudcov, vyšších súdnych úradníkov a prokurátorov.

Je lektorkou, cvičnou terapeutkou a supervízorkou komplexného psychoterapeutického výcviku v systematickej psychoterapii na Slovensku i v Českej republike.

Je evalvátorkou národného projektu pre zlepšenie stredného odborného školstva v Prešovskom samosprávnom kraji. Je tiež členkou Slovenského výboru pre program Riadenie spoločenských zmien (MOST) Slovenského výboru pre UNESCO.

Svoje uznanie a podporné stanovisko k inauguračnej žiadosti poskytli tri významné zahraničné odborníčky - prof. Sandra Chistolini (Università di Roma Tre, Italy), prof. Mary Koutselini (University of Cyprus), a prof. Bożena Muchacka (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, Poland).

Na základe uvedeného komisia konštatuje, že uchádzačka kritéria v oblasti vedecko-výskumnej, expertíznej a publikačnej činnosti plní resp. prekračuje.

3. Závery oponentských posudkov

Oponenti, ktorí prijali úlohu posudzovateľov inauguračnej žiadosti sa komplexne vyjadrili k vedeckej osobnosti inaugrantky s nasledovnými závermi (sú prezentované výberom stanovísk z oponentských posudkov).

Prof. PhDr. Jozef Džuka, CSc. uzatvára posudok nasledovným celkovým zhodnotením:

„Inaugurantka, odkedy ju ako odbornú asistentku a docentku poznám, svoje úsilie mimo tejto „povinnej jazdy“ orientovala do inej, menej prístupnej oblasti - výskumne poznávať a chápať konkrétne osoby, nie „spriemerované“ a neexistujúce individuum kvantitatívnej vedy.“ „inaugurantka sa

venuje výskumu jednotlivcov, ktorí nepochádzajú zo štatistických výberových vzoriek a neodvodzuje svoje závery na pravdepodobnostných hladinách významnosti, platných pre nekonkrétnu priemerovanú osobu umiestenú vo vypočítanom štatistickom rozptyle. Zároveň tento prístup k výskumu integrovala do pedagogickej činnosti – do výučby svojich disciplín. Uvedené skutočnosti považujem za prvú dôležitú oblasť jej prínosu.“

Druhú významnú oblasť prínosu uvádza prof. Džuka nasledovne : „veľa vedcov v oblasti psychológie sa zaoberá výskumom skupín osôb zaťažených patológiou, často takou, ktorá je bližšie k iným odborom, ako k psychológii.“ ... „Nemohla sa tomu preto vyhnúť ani inaugurantka, predovšetkým v rámci kooperácie vo viacerých výskumných tímoch. Významná časť jej orientácie však predstavuje výskum zdravých osôb (rodové presvedčenia a rodové identifikácie adolescentných chlapcov a dievčat) alebo ľudí, ktorí sú v aktívnom procese vyrovnávania sa s rôznymi životnými situáciami (napríklad diskurzívna analýza procesov spájaných s individuálnou chudobou). Pre psychológiu je, resp. by malo byť atraktívne zdravie, resp. zdravé fungovanie ľudí.“ ... „Uchádzačka svojou metodologickou výbavou, dlhoročnou skúsenosťou s individualizovaným prístupom pri výskume vytvára predpoklady pre pochopenie zdravia a zdravého fungovania detí a dospelých. A platí to v obidvoch rovinách, vo výskume aj v oblasti pedagogického pôsobenia.“

Na základe uvedených skutočností prof. Džuka konštatuje, že „uchádzačka spĺňa všetky kritériá na vymenovanie za profesorku a po úspešnom inauguračnom konaní a splnení všetkých legislatívnych požiadaviek v zmysle vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 246/2019 Z. z. odporúčam vymenovať uchádzačku doc. PhDr. Gabrielu Mikuláškovú, PhD., univer. prof. za profesorku v odbore habilitačného konania a inauguračného konania všeobecná a experimentálna psychológia.“

Prof. PhDr. Margita Mesárošová, CSc. vo svojom posudku uvádza nasledovný záver:

„Vo všetkých kategóriách (pedagogická, publikačná, ohlasy a vedecká škola) kritérií Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove, na vymenúvacie konanie v študijnom odbore všeobecná a experimentálna psychológia inaugurantka kritériá plní a prekračuje, v niektorých položkách niekoľkonásobne (napr. 63 pôvodných vedeckých prác pri požiadavke 45, z toho 12 vedeckých štúdií v indexovaných časopisoch, pri požiadavke 6; 91 citácií pri požiadavke 75, z toho 49 v citačných databázach; 11 riešení výskumných projektov, pri požiadavke 4). Zo špecificky voliteľných kritérií plní minimálne 6 kritérií (pôsobenie na zahraničnej vysokej škole, účasť v štátnicových komisiách, členstvo vo vedeckých radách, ocenenie pedagogickej činnosti – bronzová medaila rektora, členstvo v odborovej komisii doktorandského štúdia, pôsobenie vo funkcii koordinátorky pre Národný projekt).

Na základe uvedených skutočností možno konštatovať, že uchádzačka spĺňa všetky kritériá na vymenovanie za profesorku a po úspešnom inauguračnom konaní a splnení všetkých legislatívnych požiadaviek v zmysle vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 246/2019 Z. z. odporúčam vymenovať uchádzačku doc. PhDr. Gabrielu Mikuláškovú, PhD., univer. prof. za profesorku v odbore habilitačného konania a inauguračného konania všeobecná a experimentálna psychológia.“

Mgr. Denisa Fedáková, PhD. vo svojom posudku obdobne uvádza:

„Pedagogické a aj vedecko-výskumné pôsobenie uchádzačky považujem za významné a prínosné pre rozvoj psychológie na Slovensku, či už v odbore všeobecná a experimentálna psychológia alebo aj v ďalších príbuzných, už vyššie spomenutých odboroch. Dokladom toho, že práca doc. PhDr. Gabriely Mikuláškovej, PhD., univer. prof. má presah aj za hranice krajiny, sú viaceré listy s vyjadrením podpory pre inauguračné konanie z akademických inštitúcií v Taliansku, Poľsku a na Cypre.“

Na základe skutočností uvedených vo svojom posudku dr. Fedáková konštatuje, že „uchádzačka spĺňa všetky kritériá na vymenovanie za profesorku a po úspešnom inauguračnom konaní a splnení

všetkých legislatívnych požiadaviek v zmysle vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 246/2019 Z. z. odporúčam vymenovať uchádzačku doc. PhDr. Gabrielu Mikuláškovú, PhD., univer. prof. za profesorku v odbore habilitačného konania a inauguračného konania všeobecná a experimentálna psychológia.“

4. Odborné posúdenie úrovne prednesenej inauguračnej prednášky – Záver inauguračnej komisie

Inauguračná prednáška doc. PhDr. Gabriely Mikuláškovej, PhD., univer. prof. sa venovala *Výskumu traumy z pohľadu kvantitatívnej a kvalitatívnej metodológie*. Autorka definovala traumu ako udalosť presahujúcu bežnú ľudskú skúsenosť, ktorá však nemusí vždy viesť k psychopatológii. Zdôraznila význam reziliencie a hľadania zmyslu ako ochranných faktorov a upozornila na riziká patologizácie prirodzených reakcií na záťaž. Poskytla systematickú typológiu traumy a analyzovala faktory ovplyvňujúce jej prežívanie. Pozornosť venovala taktiež narušeniu základných presvedčení o svete a sebe samom ako dôsledku traumatickej skúsenosti. V druhej časti prednášky porovnala kvantitatívny a kvalitatívny prístup k výskumu traumy. Kým kvantitatívny výskum umožňoval identifikovať symptómy, vzťahy medzi premennými a generalizovať závery, kvalitatívny prístup poskytoval hlbšie porozumenie subjektívnemu prežívaniu a kultúrnemu kontextu traumy. Inauguranta prezentovala aj výsledky vlastných výskumov vrátane výskumu transgeneračného prenosu traumy a zdôraznila potrebu multidisciplinárneho, kultúrne citlivého a naratívneho prístupu.

Inauguračná komisia dospela k záveru, že doc. PhDr. Gabriela Mikulášková, PhD., univer. prof., počas inauguračnej prednášky a následnej diskusie preukázala vysokú vedeckú erudovanosť a pedagogickú spôsobilosť - zrozumiteľne a odborne syntetizovala teoretické poznatky, demonštrovala schopnosť kritickej analýzy výskumných prístupov a jasne formulovala vlastný odborný prínos v oblasti psychologického výskumu traumy. V prednesenej prednáške, zodpovedaním otázok a reakciami v rámci diskusie preukázala adekvátne odborné znalosti o danej téme.

5. Odporúčanie schváliť návrh na vymenovanie uchádzačky za profesorku

Inauguračná komisia postupovala v súlade s § 76 ods. 1, 4 a 6 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov a na základe predložených dokladov, oponentských posudkov, odborného posúdenia úrovne prednesenej inauguračnej prednášky celkovo zhodnotila pedagogickú, vedeckú (umeleckú) a publikačnú činnosť uchádzačky.

Na základe uvedeného a v súlade s § 5 ods. 11 vyhlášky č. 246/2019 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor a v zmysle Zásad habilitačného konania a inauguračného konania na Prešovskej univerzite v Prešove inauguračná komisia predkladá predsedníčke Vedeckej rady Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove tento návrh a odporúča **schváliť návrh na vymenovanie doc. PhDr. Gabriely Mikuláškovej, PhD., univer. prof. za profesorku** v odbore habilitačného konania a inauguračného konania **všeobecná a experimentálna psychológia**.

V Prešove dňa 5. 6. 2025

Predseda inauguračnej komisie:

prof. Mgr. Peter Babinčák, PhD.

Podpis:

prezenčne

Členovia inauguračnej komisie:

prof. PhDr. Ivo Čermák, CSc.

dištančne

prof. PhDr. Viera Bačová, DrSc.

prezenčne

prof. Mgr. Andrea Madarasová Gecková, PhD.

dištančne

Oponenti:

prof. PhDr. Jozef Džuka, CSc.

prezenčne

prof. PhDr. Margita Mesárošová, CSc.

prezenčne

Mgr. Denisa Fedáková, PhD.

prezenčne